

1. Nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie/

١. اشتغال غيرقانوني و غيرقانوني

Obsah/ فهرست

- Čo je to závislá práca/ کار وابسته چیست
- Typy pracovnoprávnych vzťahov/ انواع روابط شغلی
- Nelegálna práca, nelegálne zamestnávanie/ کار غیرقانونی ، اشتغال غیرقانونی
- Nevýhody nelegálnej práce/ معایب کار غیرقانونی
- Pracovný pomer/ رابطه شغلی یا استخدامی
- Pracovná zmluva - čo má a môže obsahovať, a prečo je dobré si ju prečítať pred podpísaním/ قرارداد کار - آنچه باید و می تواند شامل شود ، و چرا خواندن آن قبل از امضا خوب است

Závislá práca/ کار وابسته

قانون کار در اسلواکی کار **Zákonník práce** na Slovensku definuje závislú prácu ako prácu vykonávanú/
وابسته را کار انجام شده تعریف می کند

- vo vzťahu, v ktorom je zamestnávateľ nadriadený a zamestnanec voči nemu podriadený/
در رابطه ای که در آن کارفرما برتر است و کارمند تابع او است
- osobne zamestnancom pre zamestnávateľa/
شخصاً، کارمند برای کارفرما
- podľa pokynov zamestnávateľa/
طبق دستورالعمل کارفرما
- v mene zamestnávateľa/
از طرف کارفرما
- v pracovnom čase určenom zamestnávateľom a/ و
در ساعت کاری مشخص شده توسط کارفرما ، و
- za mzdu alebo odmenu/
در مقابل حقوق و دستمزد

انواع روابط شغلی / Typy pracovnoprávnych vzťahov

کار وابسته امکان انجام دارد **len/ فقط** :

- در یک رابطه شغلی / v pracovnom pomere/
- در یک رابطه شغلی مشابه ، در بیشتر موارد مربوط میشود به مشاغل دولتی یا v obdobnom pracovnom vzťahu, ide najčastejšie o štátnozamestnanecký vzťah alebo/
- استثنائاً در یک رابطه کاری دیگر - بر اساس توافق نامه در مورد کارهایی که خارج از رابطه شغلی انچام میشود (توافق نامه در výnimočne v inom pracovnoprávnom vzťahu - na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti, a dohoda o brigádnickej práci študentov)/
مورد کار انچام شده ، توافق نامه در مورد انجام کار و توافق نامه در مورد کار نیمه وقت دانش آموزان)

Ak má práca znaky závislej práce je možné ju vykonávať len v pracovnoprávnom vzťahu na základe pracovnej zmluvy alebo niektornej z dohôd podľa zákonníka práce/

اگر کار دارای ویژگی های کار وابسته باشد ، انجام آن فقط در یک رابطه کاری بر اساس قرارداد کار یا یکی از توافق نامه ها طبق قانون کار امکان پذیر است

POZOR! / ! هشدار ، توجه !

Prácu, ktorá má znaky závislej práce, **nie je možné** vykonávať na základe zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, napr. príkaznej zmluvy alebo Obchodného zákonníka, napr. zmluvy o dielo/

کاری که دارای ویژگی های کار وابسته است ، امکان ندارد براساس قوانین مدنی ، به عنوان مثال قرارداد سفارش یا قانون تجارت ، به عنوان مثال قرارداد ساخت یک قطعه ، قرارداد منعقد شود

Či ide o závislú prácu **neurčuje názov zmluvy**, ale jej **obsah/**

اینکه آیا این کار وابسته است ، نام قرارداد تعیین کننده نمیباشد ، بلکه محتوای آن تعیین کننده است .

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA VOČI ZAMESTNANCOVI

Povinnosti zamestnávateľa	Povinnosti zamestnanca
Pridieľovať zamestnancovi prácu podľa pracovnej zmluvy, utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh a dodržiavať ostatné ustanovené pracovné podmienky	Podľa pokynov zamestnávateľa vykonávať prácu osobne, v určenom pracovnom čase a dodržiavať pracovnú disciplínu
Oboznámiť zamestnanca s pracovným poriadkom, s kolektívou zmluvou, s právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na prácu ním vykonávanú a s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	Dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy vzťahujúce sa na ním vykonávanú prácu, s ktorými bol riadne oboznámený
Poskytnúť zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu v nárokovej výške	Pracovať zodpovedne a riadne, plniť pokyny nadriadených
Platiť a odvádzať za zamestnanca odvody na sociálne poistenie, predavky na verejné zdravotné poistenie a preddavky na daň z príjmov zo závislej činnosti	Byť na pracovisku na začiatku pracovného času, využívať pracovný čas na prácu a odchádzať z neho až po skončení pracovného času
Platiť a odvádzať za zamestnanca vykonávajúceho rizikové práce zaradené do tretej alebo štvrtej kategórie príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie	Používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky a podrobniť sa lekárskym preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci
Určiť zamestnancovi čerpanie platenej dovolenky	Hospodáriť riadne s prostriedkami, ktoré mu zveril zamestnávateľ, a chrániť jeho majetok pred poškodením, stratou, zničením a zneužitím
Poskytnúť zamestnancovi platené voľno pri dôležitých osobných prekážkach v práci	Zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone zamestnania
Zabezpečiť zamestnancovi vo všetkých zmenách stravovanie	Písomne označiť zamestnávateľovi bez zbytočného odkladu všetky zmeny, ktoré sa týkajú pracovného pomeru

POVINNOSTI „OBJEDNÁVATEĽA“ A „ZHOTOVITEĽA“

Povinnosti objednávateľa	Povinnosti zhotoviteľa
Poskytnúť zhotoviteľovi za zhotovenie diela odmenu v dohodnotej výške	Zhotoviť dielo na vlastné náklady, na svoje nebezpečenstvo a v dojednanom čase, inak v čase primeranom s prihľadnutím na povahu diela
Odvody na sociálne poistenie – na verejné zdravotné poistenie – daň z príjmov	Uhrádzať odvody na sociálne poistenie, na verejné zdravotné poistenie, daň z príjmov zo samostatnej zárobkovej činnosti
Oboznámiť s právnymi predpismi – vzťahujúcimi sa na vykonávanú prácu – a s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci	Oboznámiť s právnymi predpismi – vzťahujúcimi sa na vykonávanú prácu – a s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na vlastné náklady
Utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh; poskytovať bezplatne potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky, pracovný odev a pracovnú obuv	Zabezpečiť pracovné prostriedky, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky, pracovný odev a pracovnú obuv na vlastné náklady
Zabezpečiť stravovanie	Zabezpečiť stravovanie na vlastné náklady
Čerpanie platenej dovolenky	X
Platené voľno pri dôležitých osobných prekážkach v práci	X
Náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti	X

Nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie/ کار غیرقانونی و اشتغال غیرقانونی

کار غیرقانونی و همچنین استخدام **غیرقانونی ممنوع است**

یک کارگر غیرقانونی کارمیکند اگر :

- vykonáva závislú činnosť bez pracovnej zmluvy alebo niektoréj z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, alebo/ خارج از رابطه یا قرارداد کاری انجام می دهد، یا
- vykonáva závislú činnosť bez oprávnenia pracovať alebo bez oprávnenia zdržiavať sa na území Slovenskej republiky/ انجام اسلواکی ، جمهوری اسلواکی در خاک می دهد.

Nelegálna práca je priestupkom, za ktorý je možné zamestnancovi uložiť pokutu do 331 Eur

کار غیرقانونی جرمی است که یک کارگر می تواند تا 331 یورو جریمه شود

Zamestnávateľ zamestnanca nelegálne zamestnáva, ak/

کارفرما کارگر را به طور غیرقانونی استخدام کرده، اگر:

- vykonáva závislú činnosť bez pracovnej zmluvy alebo niektoréj z dohôd o práciach vykonávaných mimo pracovného pomeru, alebo/
فعالیت یا کار وابسته را بدون قرارداد کار یا یکی از توافق نامه های مربوط به کار خارج از رابطه یا قرارداد کاری انجام می دهد، یا
- vykonáva závislú činnosť bez oprávnenia pracovať alebo bez oprávnenia zdržiavať sa na území Slovenskej republiky, alebo/
داشتن اجازه اقامت در خاک جمهوری فعالیت وابسته را بدون اجازه کار یا بدو اسلوواکی، انجام میدهد
- zamestnanca neprihlási včas do Sociálnej poisťovne ako poistenca/
کارمند یا کارگر را به عنوان شخص بیمه شده به موقع در سازمان بیمه اجتماعی ثبت نام نمی کند.

Iné zamestnávanie v rozpore so zákonom/

سایر مشاغلی که در تضاد با قانون میباشند

- Používanie dohôd o vykonaní práce mimo pracovného pomeru namiesto pracovného pomeru,
استفاده از توافق نامه کاری به جای قرارداد استخدامی ، یا
- Uvedenie minimálnej mzdy v pracovnej zmluve a vyplácanie zvyšku odmeny "na ruku", alebo/
ذکر حداقل دستمزد در قرارداد کار و پرداخت باقیمانده دستمزد "در دست" یا
- Uvedenie nižšieho počtu hodín práce v pracovnej zmluve, ako má reálne zamestnanec
vykonávať, alebo/
ذکر و نوشتن ساعات کاری کمتری در قرارداد کار نسبت به آنچه در واقع شخص کارمند یا کارگر
انجام میدهد
- Iné nedodržanie zákona pri dohadovaní pracovných podmienok, prípadne nedodržanie
عدم رعایت دیگر قوانین هنگام صحبت و بحث در مورد شرایط کار/
یا عدم رعایت شرایط توافق شده کار

مضرات کار غیرقانونی/Nevýhody nelegálnej práce

A. Zamestnanec, ktorý pracuje nelegálne, nie je pod ochranou Zákonníka práce, ktorý garantuje zamestnancom mnohé práva, ako napríklad/ کارگر یا کارمندی که غیرقانونی کار می کند تحت حمایت قانون کار نمیباشد ، قانونی که برای کارگران و کارمندان حقوق ومزایای بسیاری را تضمین می کند ، مانند:

- právo na mzdu a mzdové zvýhodnenie/ حق دریافت دستمزد و مزایای دستمزدی
- právo na platenú dovolenku v rozsahu minimálne 4 týždňov v roku/ حق داشتن مرخصی استحقاق حداقل 4 هفته در سال
- právo na maximálnu dĺžku pracovného času a minimálnu dĺžku odpočinku/ حق داشتن حداکثر مدت زمان کاری و حداقل مدت زمان استراحت
- právo na ochranu pred svojvoľným prepustením z práce/ حق حمایت و حفاظت در برابر اخراج خودسرانه
- právo na zabezpečenie stravovania alebo poskytnutie príspevku na stravovanie/ حق تأمین و عده های غذایی یا کمک هزینه غذا
- právo na zaistenie podmienok ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci/ شرایط مناسب برای اطمینان از ایمنی و بهداشت در محل کار

Mضرات کار غیرقانونی/Nevýhody nelegálnej práce

- právo na návštevu lekára a sprevádzanie rodinného príslušníka/ حق مراجعه به پزشک و همراهی با یکی از اعضای خانواده در مراجعه به پزشک
 - právo na zachovanie pracovného miesta počas materskej a rodičovskej dovolenky/ حق حفظ شغل در هنگام مرخصی زایمان و والدین
 - právo na odškodnenie v prípade vzniku pracovného úrazu/ حق پرداخت خسارت در صورت آسیب دیدن در حین کار
 - a iné/ و مزایای دیگر
- ب . کارمندیا کارگر نمی تواند پاداش مالیاتی برای فرزند خود درخواست نماید
- ج . کارفرما از طرف کارمند یا کارگر بیمه درمانی وی را پرداخت نمیکند
- د . در صورت بیماری کارمندیا کارگر از حق دریافت حقوق و مزایای دوره بیماری برخوردار نمیباشد
- ه . کارمند حق دریافت مزایای دوره زایمان و والدین ، در هنگام مرخصی زایمان و والدین را ندارد

مضرات کار غیرقانونی / Nevýhody nelegálnej práce

F. Zamestnanec nemôže požiadať o dávku v nezamestnanosti v prípade straty zamestnania/ و. کارمند یا کارگر در صورت از دست دادن شغل نمیتواند ، مزایای بیکاری خود را مطالبه نماید

G. Nesplnenie podmienok potrebného počtu rokov poistenia v Sociálnej poisťovni pre priznanie dôchodku v starobe alebo invalidite/ ز. عدم احراز شرط داشتن سالهای مورد نیاز بیمه بودن در سازمان بیمه و خدمات اجتماعی برای موافقت واعطای مستمری در سن پیری یا از کارافتادگی

H. Banky nebudú zamestnancovi ochotné, bez oficiálneho príjmu alebo na základe nízkeho deklarovaného príjmu, poskytnúť pôžičku či úver/ ح . بانک ها حاضر به ارائه وام یا اعتبار به کارمند ، بدون داشتن درآمد رسمی یا بر اساس درآمد کم اعلام شده نخواهند بود

I. Iné/ و. مزایای دیگر/

Nerozmýšľajte krátkodobo, ale myslite aj na budúcnosť a prípadné horšie časy, kedy sa Vám vyplatí, že ste pracovali legálne/

کوتاه مدت فکر نکنید ، بلکه به آینده و روزهای بدتر احتمالی فکر کنید ، وقتی که قانونی کارکردن شمادر گذشته به شما کمک کرده و نتیجه می دهد.

رابطه شغلی و استخدامی / Pracovný pomer

Pracovný pomer sa zakladá **písomnou pracovnou zmluvou** medzi zamestnancom a zamestnávateľom/
رابطه شغلی و کاری براساس قرارداد کاری مكتوب بین کارمند یا
کارگر و کارفرما برقرار می شود

Pracovný pomer vzniká dňom, ktorý bol dohodnutý
v pracovnej zmluve ako deň nástupu do práce/
رابطه شغلی در روزی که در قرارداد کار به عنوان روز شروع کار
توافق شده بوجود می آید

قرارداد کار/ Pracovná zmluva

- Zamestnanec má právo, aby mu zamestnávateľ dal jedno vyhotovenie pracovnej zmluvy/ کارمند یا کارگر حق دارد یک نسخه از قرارداد کار را از کارفرمای خود دریافت کند/ قرارداد کار باید بصورت کتبی تهیه شده باشد
- Pracovná zmluva musí byť písomná/ قرارداد کار باید حداکثر در روز شروع کار منعقد شود
- Musí byť uzatvorená so zamestnávateľom najneskôr v deň nástupu do práce/ قرارداد کار باید حداقل در روز شروع کار منعقد شود
- Ak sú v pracovnej zmluve časti, ktoré sú v rozpore so zákonom alebo koletívnou zmluvou, tieto časti sú neplatné/ اگر در قرارداد کار قسمت هایی وجود داشته باشد که با قانون کار یا قرارداد جمیع مغایرت داشته باشد ، این قسمت ها فاقد اعتبار میباشند

آنچه باید در قرارداد کار موجود باشد

قرارداد کار بطور اجبار باید شامل موارد زیر باشد:

- **Druh práce spolu s jeho stručnou charakteristikou**, vrátane popisu najnáročnejšej činnosti / نوع کار همراه با مختصر مشخصات آن ، از جمله شرح سخت ترین فعالیت
- **Miesto výkonu práce**, ako názov obce, resp. bližšie určenie miesta – محل انجام کار ، بطور مثال نام شهر / یادیقیتر کدام بخش از شهر، آدرس محل کار یا آدرس دفتر شرکت
- **Mzdové podmienky**, ako sú napr. výška mzdy a ďalšie plnenia poskytované za prácu, ak nie sú dohodnuté v kolektívnej zmluve / شرایط دستمزد ، مانند میزان دستمزد و سایر مزایای پیش بینی شده برای کار ، اگر در قرارداد جمی توافق نشده باشد
- **Deň nástupu do práce** / روز و تاریخ آغاز کار

Čo môže pracovná zmluva obsahovať/

آنچه در قرارداد کارمیتواند موجود باشد

Pracovná zmluva môže obsahovať ďalšie pracovné podmienky/ قرارداد کار می تواند شامل سایر شرایط کاری دیگر باشد

- **Výplatné termíny/** تاریخ پرداخت حقوق
- **Pracovný čas/** ساعات کاری
- **Výmeru dovolenky/** مدت مرخصی استحقاق با حقوق
- **Skúšobnú dobu/** دوره آزمایشی کار
- **Trvanie pracovného pomeru na dobu určitú alebo kratší pracovný čas/** مدت زمان اشتغال برای مدت معین یا پاره وقت
- **Dĺžku výpovednej doby a iné/** مدت زمان لازم برای پایان کار و دیگر موارد

Ak pracovná zmluva neobsahuje ďalšie pracovné podmienky, zamestnávateľ je povinný ich zamestnancovi písomne do jedného mesiaca od vzniku pracovného pomeru oznámiť/

اگر شرایط کاری دیگری وجود دارد که در قرارداد ذکر نشده باشد ، کارفرما موظف است ظرف مدت یک ماه بعد از شروع کار ، کتابخانه کارمند و یا کارگر خود اطلاع دهد.

Prečo je dobré si prečítať pracovnú zmluvu pred jej podpisom/ چرا خواندن قرارداد کار قبل از امضاء کردن آن خوب است

Pracovná zmluva stanovuje detaľy pracovného vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ako aj ich jednotlivé práva, povinnosti, zodpovednosť a očakávania/

قرارداد کار جزئیات روابط کاری بین کارمند و کارفرما و همچنین حقوق فردی ، تعهدات ، مسئولیت ها و انتظارات آنها را مشخص می کند.

Ak si ju prečítate vopred a porozumiete jej obsahu, budete sa vedieť lepšie rozhodnúť, či takéto podmienky akceptujete alebo nie. Pomôže Vám to minimalizovať možné nedorozumenia v budúcnosti so zamestnávateľom/

اگر قرارداد را از قبل بخوانید و محتوای آن را بفهمید ، بهتر می توانید تصمیم بگیرید که چنین شرایطی را بپذیرید یا نه. این به شما کمک می کند سوء تفاهمات احتمالی با کارفرمای خود را در آینده به حداقل برسانید

Pracovná zmluva môže obsahovať množstvo ustanovení, a preto je najlepšie si ju najprv zobrať domov a prečítať v klude, prípadne sa poradiť s právnikom, ak niečomu nerozumiete/

قرارداد کار می تواند مفاد مختلفی را در بر داشته باشد ، بنابراین بهتر است آن را با خود به خانه ببرید و وقتی را برای خواندن آن اختصاص دهید ، یا اگر چیزی را نمی فهمید و متوجه نمیشوید با یک وکیل مشورت کنید.

Informačný materiál bol vytvorený ako súčasť Informačného balíčka o pracovnom práve pre utečencov v rámci projektu „Podpora utečencov v ich integrácii na pracovný trh“. Za jeho obsah مطالب راهنمای از بخشی ایسته راهنمای حقوقی، کار برای پناهندگان برای ادغام در بازار کار" ایجاد شده است. لیگ حقوق بشر تنها مسئول پناهندگان در چارچوب پروژه "توانمند سازی پناهندگان برای ادغام در بازار کار" ایجاد شده است. لیگ حقوق بشر تنها مسئول محتوای آن میباشد.

© Liga za ľudské práva
2021

Projekt je podporený vládou Spojených štátov amerických v rámci grantovej schémy Julie Taft určenej na pomoc utečencom.